

na razmere, v katerih smo preživeli to prvo leto svobode in urejevanja, v glavnem lahko zadovoljni.

Toda naš narod je opravičen pričakovati, da bo v prihodnje vse bolje v vsakem pogledu, posebno tudi glede poljedelskega proizvodjanja kot nesporno glavne naše pridobitne panoge. Malokatera država razpolaga s toliko plodno zemljo in s toliko in tako povoljnimi ostalimi pogoji za uspevanje vseh kmetijskih panog, kakor naša ujedinjena država. Vrh tega je naše kraljestvo, ki bo lahko izvažalo znatne preostanke poljskih pridelkov, v geografskem in prometnem oziru najbližje onim deželam zapadne in južne Evrope, katerih poljedelska produkcija ne more, čisto niti približno, pokriti domačih potreb in katere dežele treba zato uvaževati kot najmočnejše uvozne dežele na svetu. Zato smo mi vsi opravičeni nadejati se, da bo v našem ujedinjnem kraljestvu vzcveto poljedelstvo in donašalo obilnih sadov, razmeroma več, nego v katerikoli drugi izvažajoči državi, in kakršno bo naše poljedelstvo, tako po količini kakor po kakovosti svojih proizvodov, take bodo vse ostale panoge našega narodnega gospodarstva. Procvit našega poljedelstva, za katerim treba stremiti z vsemi silami, nam bo prinesel brezdvomno blagostanje celega naroda in omogočil, da se izpolnijo vse one mnogobrojne in težavne naloge, ki so stavljene v občnem interesu naši novi državi.

Iz tega bo vsak poljedelec lahko uvidel, v kaki meri je odvisna od njega in njegovega dela današnja prehrana ljudstva, pa tudi ves bodoči napredek celega našega narodnega in državnega življenja. Zato naj smatra vsakdo za svojo sveto dolžnost, da se čim preje poprime koristnega dela in da vse svoje delavne sile in vsa svoja proizvodjalna sredstva uporabi za pomnožitev proizvodjanja do najširših mej možnosti. Osobito naj ne ostane neobdelan in neobsejan niti najmanjši košček rodne zemlje, bodisi da se zaseje ozimina (predvsem pšenica in rž bodisi jarevina, predvsem kuruza, fižol, krompir in razna zelenjava.) Da se olajša in pospeši spomladanska setev, naj se obdela in pripravi tekem zime zemlja, kjerkoli in kadarkoli to dopušča vreme in ostale prilike.

V kolikor ne bi imeli poedinci, ki so bili ovirani s strani sovražnika, ali ki imajo preveč zemlje, z ozirom na kratek čas, dovolj delavnih sredstev, naj jim dajo oni, ki jih imajo odveč, svoja sredstva po zaključku dela na razpolago. Z dobro voljo se more to vse izvesti potom prošnje ali potom kakega drugega načina vzajemnosti. Naj se ne dopušča, da delavna živina ali poljedeljsko orodje in stroji počivajo brez koristi, dokler so neobdelana zemljišča sosedov in soobčanov. Isto velja glede posojevanja potrebnega dobrega semena kakor tudi glede izvršitve vsega drugega poljskega dela, kjerkoli sredstva in delavne sile pojedincev ne zadostujejo, da bi si oskrbeli potrebno seme in izvršili pravočasno tekoče posle. Osobito naj se ima ves obzir napram sirotam padlih, pomrlih in onemoglih družinskih očetov, katerim dolgujemo mi vsi za izvojevano današnjo svobodo in za bodoči naš napredek ne samo zahvalo, temveč tudi gotovost, da jim nudimo potrebno dejansko pomoč.

Vsem predstaviteljem državnih in samopravnih oblasti kakor vsem uvidenim državljanom v kraljestvu je obračati pažnjo na to, da z besedo in delom pomorejo udeleževati zgoraj označene misli o vzajemni pomoči in o nujnosti, da se poljedelska produkcija v prihodnjem letu ojači v vseh ozirih do skrajne meje možnosti. To neizprosno in nujno zahtevajo življenski interesi celega našega ujedinjene naroda in cele naše ujedinjene domovine. Samo po tej poti dospeli bomo v najkrajšem času pred vsemi drugimi državami do zaželjenega občega blagostanja.

Zastopnik ministra poljedelstva in voda
Podpredsednik min. sveta
Juraj Biankini.

Na drž. vinarski in sadjarski šoli v Mariboru se vrši dne 2. in 3. marca t. l. tečaj za napravo gnojišč in gnojničnih jam. Namenjen je ta tečaj kmetovalcem in zidarskim mojstrom; ki se bavijo z zidanjem hlevov in gnojišč. Ker sta dober gnoj in dobra gnojnica posebno v sedanjih časih, ko ni dobiti umetnih gnojil, največje važnosti za kmetovanje, je želiti, da se udeleži tega tečaja čim več ljudi. Prijave za udeležbo naj se vpošljejo do 27. februarja t. l. ravnateljstvu vinarske in sadjarske šole v Mariboru.

Elektrarna na Fali. Pri deželni vladi v Ljubljani so se začela pogajanja radi prevzeta elektrarne na Fali pri Mariboru od strani jugoslovenske družbe, katere bi se udeležila država v zvezi z javnimi korporacijami in drugimi interesenti. Pogajanj se udeležujejo zastopniki prizadetih uradov deželne vlade pod predsedstvom g. predsednika dr. Žerjava, kakor tudi zastopniki domačih bančnih zavodov in pa zastopniki štajerske elektricitetne družbe pod vodstvom predsednika Ross-händlerja.

Vojna odškodnina. Dne 13 januarja 1920 se je v Parizu podpisala pogodba, s katero se rešuje vprašanje vojne odškodnine Srbije. Konvencijo so podpisali tudi naši delegati, a v imenu Francije minister Loucheur. Francoski in angleški delegati, ki so se udeležili pogajanj, so vpoštevali razloge naših zastopnikov, da pride Srbija čimprej do svojega denarja, katerega potrebuje za svojo obnovo. V poučenih krogih se zatrjuje, da je vprašanje vojne odškodnine za nas ugodno rešeno in da bo vlada dobila avans. Pri razdeljevanju vojne odškodnine dobimo kot prvo polovico 6% a kot drugo polovico 5% tako da odpade vsega skupaj na nas nekaj nad 22 milijard frankov. Nemčija plača kot prvi obrok 142 milijard! Od te vsote dobi Jugoslavija 9 milijard frankov; ta svota se nam ima izplačati postopno. Ker naša država zelo potrebuje denarja, nam bodo zavezniki za teh 9 milijard frankov izdali bone, katere bomo potem zamenjali za gotovino. Porazgovori o najetju posojila v Ameriki in Angliji na podlagi teh bonov se začnejo še te dni.

Zamena kron. Ministrstvo za finance je že razglasilo pravilnik, po katerem se bodo zamenjale kronske novčаницe. Na vsem ozemlju kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev se povlečejo iz prometa kolkovane kronske novčаницe avstro-ogrske banke in zamenjajo za kronske-dinarske novčаницe Narodne banke kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, pri katerih bo na obeh straneh označen zvezek v dinarjih in štirikratni znesek v kronah. Zamenjava se bo vršila na ta način, da se odrejena količina kronske novčаницe avstro-ogrske banke zamenja za isto količino kronske edinic v novčаницah Narodne banke kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, odnosno za štirikrat manjšo količino dinarskih edinic. V zamenn se bodo sprejemale kronske novčаницe, ki so v redu kolkovane. Novčаницe, ki nimajo koleka, se ne bodo sprejemale razun, ako se da z novčаницe razločiti, da je kolek pozneje odpadel. Zamena se bo izvršila potom državnih organov, slične kakor svoj čas kolkovanje. Z zameno se bo pričelo v najkrajšem času.

Dopisi.

Ptuj. Družabne razmere so se v Ptujju v teku enega leta korenito izpremenile. Kdor je prišel lani po prevratu sem, je imel priliko opazovati odkrito in pristrčno sodelovanje vseh narodno mislečih ljudi, medsebojno razumevanje in podpiranje je bilo umevno samo pri sebi. A sčasoma se je vse izpreverglo. Počelo je, vrag ve, iz kakega vzroka zahrbtno rovarjenje, delo se je razbilo, medsebojna vzajemnost je prestala. Destrukcija v društvenem življenju, apatičnost, nezadovoljstvo in zabavljanje vsepovsod. Gonja, ki so jo neki elementi zasejali predčasom proti gotovim slojem, se je poostrila in razlezla v osebno gonjo do ostudnosti. V tem se danes naša

družba potaplja, narodno delo zastaja, našim narodnim nasprotnikom pa raste greben. Saj jim pa tudi lahko. Strnjeni so v krepko organizacijo brez razlike političnega mišljenja. Zna se pripetiti, da bomo doživeli v času občinskih volitev proketo neprijetna prese- netenja. A kaj delamo mi? Kregamo se in zabavljamo drug proti drugemu in mečemo si polema pod noge. Narodna čitalnica bi vendar morala biti žarišče našega narodnega življenja v Ptujju. Matica bi nam morala biti in mi čebele, ki naj bi se zbirale v njenem okrilju. Uvedli so se v zadnjem času stalni sestanki v čitalnici ob sredah, da bi se zbirali ljudje na pogovor, informacije, delo etc. Sej je sto in sto aktualnih stvari tudi pri nas, o katerih treba razgovora. A kaj vidimo? Če stopiš v sredo večer v čitalnico, ti zijajo prazne stene naproti in prazni stoli se ti režijo. Le okrog peči se stiska peščica „žrtev“, ki se žrtvujejo za to, da se drugega dne lahko reče: Sinoči smo pa imeli žurfski. Žalostno je to in pojav družabnega razkra- janja je simptomatičen. Kam bo to privedlo? Človek ne bi verjel, da se je najdejo ljudje, ki mislijo, da je s koncem vojne prišel tudi konec dela, mesto da bi baš sedaj posvetili vse svoje sile delu. Ne velja to le na polju industrije, velja tudi za podrobno narodno delo. Natolcevanje zahrbtnost, razdiranje, zabavljanje in slične nečedne čednosti bi pri nas ne smele imeti mesta. To naj bi si za- pisali za uho vsi tisti kovarji, ki jih srbi je- zik le tedaj, ču morejo svojega bližnjega pi- čiti s strupenim želom, ki pa povsod molčijo, kadar gre za res pozitivno stvar.

Politične vesti.

Ultimat — pokopan. LDU. Beograd, 4. Italijansko časopisje je začelo proti Jugosla- viji zopet živahno borbo in zahteva od mini- strskega predsednika Nittija, naj ne popusti od stavljenih zahtev. Konferenca poslanikov v Parizu je ponovno razpravljala o našem odgovoru na ultimatum. Njeno mišljenje za se- daj ni znano, toda sodi se, da je ultimatum pokopan.

LDU Beograd, 4. Iz Pariza javljajo, da je francoska vlada pripravljena podpirati vsak predlog, naj pride iz Rima ali Beogra- da, ki bi omogočil sporazum med Italijo in Jugoslavijo.

Londonski pakt razveljavljen. Beograd, 8. (Jugosl.) Kakor poročajo iz Pariza, je izročil ameriški poslanik včeraj mirovni konferenci original ameriške note glede ultimata Jugo- slaviji v jadranskem vprašanju. Nota povdar- ja, da Amerika odločno nasprotuje nasilne- mu postopanju proti Jugoslaviji, zlasti pa zavrača vsako sklicevanje na londonsko po- godbo, ker so vse tri prizadete države. An- glija, Francija in Italija, pri vstopu Amerike v vojno izjavile, da odstopajo od londonske- ga pakta v kolikor nasprotuje Wilsonovim načelom. Ta del ameriške note je vzbudil v Parizu ogromno senzacijo. Tudi časopisje, ki je dosedaj še omahovalo, stopa sedaj na našo stran. Splošno se pričakuje, da se bosta morali udati tudi Angleška in Francoska vlada, in da bosta odrekli Italiji nadaljno podporo.

Konsternacija v Italiji. Reka 5. febr. (Ju- gosl.) Zadnje vesti iz Pariza, zlasti poročila o ameriškem pritisku in o pripravljajočem se preobratu v angleški in francoski politiki, so vzbudile v italijanskih nacionalističnih kro- gih veliko razburjenje in vznemirjenje. Itali- janski ministrski svet ima neprestano seje, ne more pa priti do nikakih rezultatov. V časopisju in v celi javnosti se opaža splošna zbežanost. Bojevitost, ki je vladala še pred par dnevi v nacijonalističnih vrstah, očitno polemza.

Naš mednarodni položaj. Beograd, 4. febr. Kakor poročajo iz Beograda merodajni čini- telji, se je naša pozicija po odklonitvi ulti- matuma znatno zboljšala, tako da o ultima- tuma že sploh ni več govora niti v službe- nih krogih. Simpatije politikov so večidel na